

NORGES BYGDEUNGDOMSLAGS INNSPILL TIL REGJERINGSPLATTFORM 2021

Norges Bygdeungdomslag (NBU) er en landsdekkende bygde- og kulturorganisasjon av og for ungdom, som arbeider for levende bygder over hele landet og for å gi våre medlemmer alle muligheter. Organisasjonen skaper sosiale møteplasser for ungdom på bygda. NBU har over 5000 medlemmer fordelt på over 100 lokallag i totalt 11 fylkeslag

Norges Bygdeungdomslag vil først og fremst gratulere med en godt gjennomført valgkamp og et godt valgresultat. Når dere nå går inn i Regjering vil vi ønske dere lykke til med de viktige oppgavene. Samtidig håper vi på et godt og konstruktivt samarbeid med Regjeringen i kampen for levende bygder og ungdom på bygda.

Regjeringsplattformen som nå skal utarbeides vil være det første og viktigste signalet Regjeringen kan sende om at ungdom på bygda vil se et politisk skifte de neste fire årene. Ungdom på bygda har alt for lenge blitt nedprioritert på Stortinget og i Regjering. Dere har nå muligheten til å snu trenden med fraflytting fra distrikter og bygdene. Norges Bygdeungdomslag ser det derfor som viktig at Regjeringen prioriterer rekruttering til landbruket, jordvern, en sterk kommuneøkonomi og bredbåndsutbygging i regjeringsforhandlingene den kommende tiden.

Rekruttering til landbruket – Rekruttering krever lønnsomhet

Denne våren og sommeren har vi hørt historier om medlemmer og andre bønder som har satt seg i stor gjeld for å få lov til å utøve verdens viktigste yrke, matproduksjon. Nå må skuta snus! Stortinget og Regjeringa må nå ta ansvar for inntektsutviklingen i en politisk styrt næring som landbruket er. En samlet næring peker nå på behovet for en forpliktende opptrappingsplan for tetting av inntektsgapet i løpet av stortingsperioden.

Politikken som er ført de siste tiårene har ført til større og færre bruk. Særlig de siste årene har politikerne pekt på større og mer effektive enheter som løsningen i norsk landbrukspolitik. NBU er klare på at vi ønsker alle typer gårdsbruk i Norge. Ulike typer driftsgrunnlag krever ulike typer bruk. Små bruk som ivaretar kulturlandskap langs fjord og daler, og større bruk som skal kunne ta ut større del av inntekten fra markedet. Nå

Besøksadresse

Landbrukets Hus
Hollendergata 5
0190 Oslo
3. etasje

Postadresse

Norges Bygdeungdomslag
PB. 9377, Grønland
0135 Oslo

E-post: hei@nbu.no
Tlf.: 22 05 48 00

www.nbu.no

kommer imidlertid beskjedent klart og tydelig fra de som har investert og effektivisert. Det er ikke mer inntekt å hente i dagens marked. Målprisene stanger i taket, og dagligvarekjedene holder landbruket som gissel. Tollvernet til norske matvarer er i dag for svakt og bør styrkes, både gjennom en mer aktiv bruk av prosent- og kronesats, og gjennom et sterkere importvern. Samtidig bør dagligvarekjedenes makt i næringskjeden for matproduksjon begrenses. Den vertikale integreringen skader distriktslandbruket og samvirkemodellen norsk landbruk bygger på.

Norges Bygdeungdomslag peker og på behovet for kraftig økning i investeringsstøtten til landbruket, og en satsing på velferdsordninger. Investerings- og bedriftsutviklingsmidlene til Innovasjon Norge muliggjør viktige investeringer og utbedringer som ofte tas ved generasjonsskifte på gården. Slik situasjonen er i dag velger mange kvinner bort livet i landbruket på grunn av de dårlige velferdsordningene knyttet til barsel og svangerskap. Vi har ikke råd til å ekskludere halve befolkningen fra verdens viktigste yrke. Vi må gi kvinnelige bønder mulighet til å kombinere landbruket med morsrollen uten at vi ber dem sette eget og barns liv i fare. Skal vår generasjon ta over gårdene er vi avhengige av lønnsomhet og hjelp på veien. Vi setter oss ikke i gjeld for å drive dugnad.

Norges Bygdeungdomslag krever at:

- Regjeringen tar landbruket på alvor og forplikter seg til en opptrappingsplan for tetting av inntektsgapet i løpet av stortingsperioden
- Regjeringen sikrer et sterkt importvern for norske landbruksprodukter
- Regjeringen begrenser dagligvarekjedenes makt i næringskjeden
- Velferdsordninger for avløsertilskudd til sykdom og feire prioriteres høyt. Skal man rekruttere nye folk til næringa kan vi ikke kreve at de lever i fjøset. Det er hverken sunt for den fysiske eller psykiske helsa.
- Regjeringen prioriterer velferdsordninger for å sikre trygghet for bonden, likestilling i og rekruttering til jordbruket.
- Regjeringen prioriterer investeringsmidler til å klimasmarte løsninger, forbedret dyrevelferd og tilpasse gårdsbruk til kommende politiske krav.

Jordvern – Nullvisjon mot nedbygging av matjord

Sammen med Norges Bygdekvinnelag krever Norges Bygdeungdomslag en nullvisjon mot nedbygging av matjord. Vi ser gang på gang at små lokalsamfunn blir overkjørt av pengesterke organisasjoner og bedrifter når det kommer til saker om nedbygging av matjord. Dette går direkte utover ressursgrunnet og beredskapen vår. Sterke nasjonale jordvernmål blir for svak kost tatt dagens situasjon i betraktning. Vi trenger en nasjonal nullvisjon mot nedbygging av matjord. Diskusjonene om utbygging på Kalberg og Kvernaland i Time Kommune er et godt eksempel på hvordan pengesterke bedrifter og organisasjoner overkjører lokalsamfunn med sin uforholdsmessige store makt. Setter Regjeringen en stopper for dette i plattformen vil det være et sterkt signal om at jordvern tas på alvor.

Norges Bygdeungdomslag krever at:

- Regjeringen vedtar en nullvisjon mot nedbygging av matjord
- Regjeringen etter en stopper for Kalbergutbyggingen

En sterk kommuneøkonomi – Sterke lokalsamfunn

Regjeringen Solberg har i liten grad prioritert små lokalsamfunn og bygger gjennom sine åtte år i regjeringskontorene. Små kommuner opplever at de blir sulteforet, og har ikke mulighet til å opprettholde et godt tjenestetilbud til hele kommunen. Skal det bo folk i hele landet er vi avhengige av sterke kommunale tjenester i hele landet. Grendeskolen sørger for eksempel både for å trekke kompetent arbeidskraft til bygda, men gjør det også mulig for barnefamilier å bo på bygda. En sterk kommuneøkonomi som legger til rette for at vi kan leve i mindre samfunn er essensielt for at det skal kunne bo folk på bygda i fremtiden. Norges Bygdeungdomslag ser at en storstilt satsing på lokalsamfunn gjennom en styrking av kommuneøkonomien, og kommunenes handlingsrom er svært viktig for å opprettholde og utvikle bosettingen på bygda.

Norges Bygdeungdomslag krever at:

- Regjeringen prioriterer de små lokalsamfunnene gjennom en sterk kommuneøkonomi og større kommunalt handlingsrom

Besøksadresse

Landbrukets Hus
Hollendergata 5
0190 Oslo
3. etasje

Postadresse

Norges Bygdeungdomslag
PB. 9377, Grønland
0135 Oslo

E-post: hei@nbu.no
Tlf.: 22 05 48 00

www.nbu.no

Bredbåndsutbygging – Godt nett i hele landet

Over 500 00 mennesker bor i dag i husstander uten godt nok nett. Norges Bygdeungdomslag ser på det som et stort samfunnsproblem, og et demokratisk problem at mange ungdommer på bygda i dag vokser opp uten tilgang til plattformer og møteplasser som likesinnede ungdommer treffes på. God bredbåndsdekning er som vi har sett det siste året også et viktig distriktspolitisk virkemiddel som gjør det mulig for folk å bo og arbeide i hele landet. IKT-Norge anslår at det vil koste en milliard i året over de neste fire årene å sikre alle høyhastighetsbredbånd. Norges Bygdeungdomslag krever derfor sammen med Norges Bygdekvinne og Abelia at alle skal ha tilgang til høyhastighetsbredbånd innen 2025, og at 95% av husstander, bedrifter og offentlige kontorer skal ha tilgang til bredbånd på 1000 mb/s innen 2025.

Norges Bygdeungdomslag krever at:

- Regjeringen prioriterer utbygging av høyhastighets bredbånd for å inkludere hele landet i vår teknologiske fremtid
- Regjeringen sikrer alle tilgang til høyhastighetsbredbånd innen 2025, og 95% av husstander, bedrifter og offentlige kontorer tilgang til bredbånd på 1000 mb/s innen 2025

På vegne av Norges Bygdeungdomslag

Inger Johanne Brandsrud
Styreleder

Henrik Nordtun Gjertsen
Bygdepolitisk nestleder

Besøksadresse

Landbrukets Hus
Hollendergata 5
0190 Oslo
3. etasje

Postadresse

Norges Bygdeungdomslag
PB. 9377, Grønland
0135 Oslo

E-post: hei@nbu.no
Tlf.: 22 05 48 00

www.nbu.no